

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2016 – 2017

Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

45 de puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre/oldd meg a feladatokat!

Illyés Gyula: Viharban

Dörgött az ég, ömölt az eső,
nem szólt, csak egy madár;
ő tudta - úgy is lett -, kitisztul
most már a láthatár.

Úgy fújta, versenyt a viharral
a büszke, hetyke dalt,
hogyan végül is leénekelte
a bőgő zivatart.

Hogy fújta itt a kis fenyőfán;
hogyan jön a jó idő!
Úgy fújta, mintha fényben égne
máris erdő-mező.

Hogy mi az érdem, ha előre
tudta: közel a fény?
Semmi. Csak az - hogy' ázott-fázott,
remegett, félt szegény!

1. Fogalmazd meg a vers témáját 1-2 mondatban! **4 pont**
2. Írd ki a versből a vihar félelmetességét érzékeltető részeket! **4 pont**
3. Milyen magatartást példáz a szöveg? Válaszodat indokold! **8 pont**
a. alázat b. bátorság c. megalkuvás
4. Keress a szövegből példát a következő alakzatokra, majd értelmezd versbeli szerepüket!
a. ismétlés b. felsorolás c. ellentét **9 pont**
5. Állapítsd meg, milyen fajta toldalék a szó végi *-t* az alábbi szavakban! **4 pont**
a. szólt b. dalt c. versenyt d. félt
6. Cseréld ki az alábbi mondatban: **4 pont**
a. a tárgyat egy hasonló jelentésű tárgyra
b. az állítmányt egy hasonló jelentésű állítmányra!
„Végül is leénekelte/ a bőgő zivatart.”
7. Alakítsd át a *tudta* igét az utasításoknak megfelelően! **4 pont**
a. kijelentő mód, többes szám, harmadik személy, jelen idő
b. kijelentő mód, többes szám, második személy, jelen idő
c. feltételes mód, egyes szám, harmadik személy, múlt idő
d. felszólító mód, egyes szám, első személy

8. Keress példát a szövegből a következő szó szerkezetekre! **3 pont**
- jelzős
 - tárgyas
 - határozós

Nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

SUBIECTUL al II-lea **45 de puncte**

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre/oldd meg a feladatokat!

Az ember által alkotott anyag

A műanyagok a természetben nem fordulnak elő: az ember által előállított, szintetikus szerves gyanták. Többségük kőolajból nyert vegyületekből készül.

A műanyagok az ember által előállított mesterséges, nagymolekulájú (polimer) anyagok. Sokféle műanyag van, ezek tulajdonságait a molekulaláncok elrendezése határozza meg. A legkeményebbek fémek helyettesítésére is alkalmasak, a lágyabbakból pedig szöveteket, műbőrt, sőt műszőrmét is lehet gyártani.

Alexander Parkes angol vegyész 1862-ben a Londoni Kiállításon mutatta be az első műanyagot, az ún. cellulóznitrátot. Ennek továbbfejlesztett változatát, a celluloidot az amerikai John Wesley Hyatt állította elő. A celluloid egy idő után törékennyé vált és el is színeződött, mégis sok mindent gyártottak belőle, pl. biliárdgolyót, műfogsort és filmet is.

Tisztán kémiai módszerekkel 1904-ben sikerült először műanyagot előállítani: ez volt a bakelit. Az 1930-as évektől azután sorra jelentek meg a jobban alakítható, színezhető, könnyebb műanyagok (PVC, műgumi, polietilén, poliészter stb.). Ma is folyik az egyre különlegesebb tulajdonságú műanyagok kifejlesztése.

(Novus Képes Enciklopédia)

1. Keress ellentétes kifejezéseket az olvasott szöveg alábbi szavaihoz: **8 pont**
- alkalmas, lágy, természetes, törékeny*

2. Javítsd ki a mondatokat! Ha egy-egy szót másra cserélsz bennük, igazgatóvá teszed őket. **8 pont**

- A műanyagok többsége szénből nyert vegyületekből készül.
- Színesebb változatai fémek helyettesítésére is alkalmasak.
- A filmgyártásban is használt celluloid előnye, hogy könnyen elszíneződik.
- A korán feltalált bakelit után egyre egyszerűbb műanyagokkal kísérleteztek.

3. Fogalmazd meg 4-5 mondatban saját véleményed *A műanyag szerepe a XXI. századi ember életében* címmel! **15 pont**

4. Válaszolj minél pontosabban és tömörebben a kérdésekre! Ha szükséges, olvasd el újra a szöveget! **9 pont**

- Kik voltak a műanyaggyártás úttörői?
- Mitől függenek a műanyagok tulajdonságai?
- Melyek a főbb felhasználási területei?

Nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**